

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

MAI THỊ THANH BÌNH

PHÁT TRIỂN ĐỘI NGŨ CÁN BỘ QUẢN LÝ
TRƯỜNG PHỔ THÔNG DÂN TỘC NỘI TRÚ
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH TUYÊN QUANG

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 60.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. Nguyễn Thị Tuyết Mai

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Luận văn “*Phát triển đội ngũ cán bộ quản lý các trường phổ thông dân tộc nội trú trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang*” được thực hiện từ tháng 5 năm 2013 đến tháng 4 năm 2014.

Tôi xin cam đoan:

Luận văn sử dụng những thông tin từ nhiều nguồn khác nhau, các thông tin đã được chọn lọc, phân tích, tổng hợp, xử lý và đưa vào luận văn đúng quy định.

Số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này hoàn toàn trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2014

Tác giả

Mai Thị Thanh Bình

LỜI CẢM ƠN

Bản luận văn được hoàn thành tại Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên dưới sự hướng dẫn của **TS. Nguyễn Thị Tuyết Mai**, nhân dịp này tôi xin bày tỏ lòng biết ơn chân thành tới người thầy đã trực tiếp hướng dẫn, giúp đỡ tôi trong suốt quá trình thực hiện luận văn.

Xin bày tỏ lòng biết ơn và lời cảm ơn sâu sắc tới Ban chủ nhiệm Khoa Sau Đại học, Ban chủ nhiệm Khoa Tâm lý giáo dục; Thầy giáo Hiệu trưởng, các Thầy giáo, Cô giáo Phó Hiệu trưởng và các Thầy giáo, Cô giáo Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên đã giảng dạy và tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu khoa học.

Xin chân thành cảm ơn các đồng chí lãnh đạo Sở Giáo dục và Đào tạo Tuyên Quang, các trường PTDTNT tỉnh Tuyên Quang cùng các đồng nghiệp đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và hoàn thành bản luận văn.

Xin cảm ơn gia đình và bạn bè đã động viên, khích lệ tôi trong thời gian học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Do điều kiện về thời gian và năng lực bản thân còn hạn chế do vậy luận văn chắc chắn sẽ không tránh khỏi những khiếm khuyết, rất mong nhận được sự đóng góp ý kiến của các Thầy giáo, Cô giáo và các bạn học viên để luận văn này được hoàn chỉnh hơn.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2014

Tác giả luận văn

Mai Thị Thanh Bình

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CỤM TỪ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC BẢNG	v
DANH MỤC BIỂU ĐỒ	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu.....	4
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	4
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	4
6. Giới hạn phạm vi nghiên cứu	5
7. Phương pháp nghiên cứu.....	5
8. Kết cấu của luận văn	6
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ PHÁT TRIỂN ĐỘI NGŨ CÁN BỘ QUẢN LÝ TRƯỜNG PHỔ THÔNG DÂN TỘC NỘI TRÚ	7
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề.....	7
1.2. Một số khái niệm liên quan.....	9
1.2.1. Khái niệm quản lý, biện pháp quản lý	9
1.2.2. Khái niệm quản lý trường học	10
1.2.3. Khái niệm đội ngũ cán bộ quản lý trường học.....	12
1.2.4. Khái niệm phát triển đội ngũ cán bộ quản lý	13
1.3. Trường PTDTNT trong hệ thống giáo dục quốc dân.....	13
1.3.1. Đặc điểm của hệ thống trường PTDTNT	13
1.3.2. Mục tiêu, vai trò và tính chất của trường PTDTNT.....	14
1.3.3. Chính sách ưu tiên đối với trường PTDTNT	14
1.3.4. Nhiệm vụ của trường PTDTNT	15

1.3.5. Nhiệm vụ quyền hạn của hiệu trưởng trường PTDTNT.....	15
1.4. Phát triển đội ngũ cán bộ quản lý trường PTDTNT	17
1.4.1. Đội ngũ cán bộ quản lý trường PTDTNT	17
1.4.2. Nội dung phát triển đội ngũ CBQL trường PTDTNT	22
1.4.3. Biện pháp phát triển đội ngũ cán bộ quản lý trường PTDTNT	23
Kết luận chương 1	26
Chương 2. THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN ĐỘI NGŨ CÁN BỘ QUẢN LÝ TRƯỜNG PTDTNT TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH TUYÊN QUANG.....	27
2.1. Khái quát tình hình kinh tế, xã hội của tỉnh Tuyên Quang	27
2.2. Khái quát về giáo dục tỉnh Tuyên Quang	27
2.2.1. Về qui mô, mạng lưới trường lớp	28
2.2.2. Đội ngũ CBQL, GV và NV.....	28
2.2.3. Số trường đạt chuẩn quốc gia.....	29
2.3. Khái quát về các trường phổ thông dân tộc nội trú tỉnh Tuyên Quang	30
2.3.1. Qui mô trường lớp và tỉ lệ HS PTDTNT	30
2.3.2. Về đội ngũ CBQL, GV và NV trường PTDTNT.....	32
2.3.3. Về chất lượng GD của HS các trường PTDTNT	36
2.3.4. Về CSVC, trang thiết bị dạy học của các trường PTDTNT	39
2.4. Thực trạng đội ngũ cán bộ quản lý các trường PTDTNT tỉnh Tuyên Quang	42
2.4.1. Số lượng, cơ cấu đội ngũ cán bộ quản lý	42
2.4.2. Chất lượng đội ngũ cán bộ quản lý trường PTDTNT tỉnh Tuyên Quang	45
2.4.3. Đánh giá chung về đội ngũ cán bộ quản lý các trường PTDTNT tỉnh Tuyên Quang	53
2.5. Thực trạng phát triển đội ngũ cán bộ quản lý các trường PTDTNT tỉnh Tuyên Quang	56
2.5.1. Quy hoạch phát triển đội ngũ cán bộ quản lý	57
2.5.2. Lựa chọn, bổ nhiệm, sử dụng cán bộ quản lý	60
2.5.3. Đào tạo, bồi dưỡng cán bộ quản lý	63

2.5.4. Kiểm tra, đánh giá cán bộ quản lý	66
2.5.5. Chế độ chính sách đối với cán bộ quản lý	68
Kết luận chương 2	72
Chương 3. BIỆN PHÁP PHÁT TRIỂN ĐỘI NGŨ CÁN BỘ QUẢN LÝ CÁC TRƯỜNG PHỔ THÔNG DÂN TỘC NỘI TRÚ TỈNH TUYÊN QUANG	74
3.1. Những định hướng phát triển đội ngũ cán bộ quản lý trường PTDTNT tỉnh Tuyên Quang.....	74
3.2. Các nguyên tắc đề xuất biện pháp.....	77
3.3. Các biện pháp phát triển đội ngũ cán bộ quản lý các trường PTDTNT tỉnh Tuyên Quang	78
3.3.1. Rà soát lại đội ngũ cán bộ quản lý các trường PTDTNT.....	78
3.3.2. Quy hoạch phát triển đội ngũ cán bộ quản lý các trường PTDTNT.....	79
3.3.3. Đổi mới cơ chế bổ nhiệm, luân chuyển, đề bạt cán bộ quản lý các trường PTDTNT	85
3.3.4. Đào tạo, bồi dưỡng nâng cao chất lượng cán bộ quản lý đáp ứng yêu cầu quản lý các trường PTDTNT.....	90
3.3.5. Thực hiện Thanh tra, kiểm tra, đánh giá cán bộ quản lý các trường PTDTNT một cách thường xuyên.....	97
3.4. Mối quan hệ giữa các biện pháp	101
3.5. Khảo nghiệm tính cần thiết và tính khả thi của biện pháp đề xuất	103
Kết luận chương 3	105
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	107
1. Kết luận	107
2. Khuyến nghị	108
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	111
PHỤ LỤC	114

DANH MỤC CÁC CỤM TỪ VIẾT TẮT

CBQL	Cán bộ quản lý
CM	Chuyên môn
CNH-HĐH	Công nghiệp hóa-Hiện đại hóa
CSVC	Cơ sở vật chất
ĐDDH	Đồ dùng dạy học
GD	Giáo dục
GD&ĐT	Giáo dục và Đào tạo
GDPT	Giáo dục phổ thông
GV	Giáo viên
HĐCM	Hoạt động chuyên môn
HS	Học sinh
HT	Hiệu trưởng
NV	Nhân viên
PHT	Phó hiệu trưởng
PTDTNT	Phổ thông dân tộc nội trú
QG	Quốc gia
QLGD	Quản lý giáo dục
TBDH	Thiết bị dạy học
THCS	Trung học cơ sở
THPT	Trung học phổ thông
TN	Tốt nghiệp
TTCM	Tổ trưởng chuyên môn
XD	Xây dựng
XHH	Xã hội hóa

DANH MỤC BẢNG

Bảng 2.1: Khái quát hệ thống trường PTDTNT của tỉnh Tuyên Quang.....	31
Bảng 2.2: Đội ngũ CBQL, GV, NV các trường PTDTNT	32
Bảng 2.3: Kết quả khảo sát về trình độ đội ngũ CBQL trường PTDTNT	33
Bảng 2.4: Kết quả khảo sát về trình độ đội ngũ TTCM, GVCN tại các trường PTDTNT	34
Bảng 2.5: Kết quả khảo sát về trình độ đội ngũ GV trường PTDTNT	35
Bảng 2.6: Diện tích và tổng mức đầu tư xây dựng 04 trường PTDTNT mới thành lập.....	40
Bảng 2.7: Khái quát về cơ cấu đội ngũ cán bộ quản lý các trường PTDTNT tỉnh Tuyên Quang	42
Bảng 2.8: Thành phần chính trị và thâm niên quản lý của CBQL các trường PTDTNT tỉnh Tuyên Quang	44
Bảng 2.9: Về độ tuổi CBQL trường PTDTNT tỉnh Tuyên Quang	45
Bảng 2.10: Trình độ đội ngũ CBQL các trường PTDTNT tỉnh Tuyên Quang.....	45
Bảng 2.11: Bảng tổng hợp kết quả trưng cầu ý kiến đánh giá và tự đánh giá của đội ngũ CBQL các trường PTDTNT tỉnh Tuyên Quang	50
Bảng 2.12: Ý kiến của khách thể nghiên cứu về công tác quy hoạch phát triển đội ngũ CBQL các trường PTDTNT tỉnh Tuyên Quang.....	58
Bảng 2.13: Quy trình bổ nhiệm cán bộ quản lý trường PTDTNT tỉnh Tuyên Quang	62
Bảng 2.14: Thống kê số lượng đội ngũ CBQL các trường PTDTNT tỉnh Tuyên Quang được đào tạo, bồi dưỡng	65
Bảng 2.15: Thống kê các chế độ chính sách đối với cán bộ quản lý các trường PTDTNT trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang	69
Bảng 3.1: Kết quả khảo nghiệm nhận thức về tính cần thiết Và tính khả thi của các biện pháp đề xuất	103

DANH MỤC BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 2.1. Số học sinh PTDTNT, số HS DTTS và số HS toàn tỉnh năm học 2013-2014	31
Biểu đồ 2.2: Kết quả xếp loại hạnh kiểm HS PTDTNT từ năm học 2011-2012 đến học kỳ I năm học 2013-2014.....	37
Biểu đồ 2.3: Kết quả xếp loại học lực HS PTDTNT từ năm học 2011-2012 đến học kỳ I năm học 2013-2014	38
Biểu đồ 2.4: Số học sinh TN THPT, đỗ ĐH, dự bị ĐH, cao đẳng và đạt giải HSG cấp tỉnh từ năm học 2008-2009 đến năm học 2012-2013	39
Biểu đồ 3.1: Kết quả khảo nghiệm nhận thức về tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp đề xuất	104

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng: cán bộ là khâu quyết định. Người viết: “Cán bộ là cái gốc của mọi công việc”, “Muôn việc thành công hay thất bại đều do cán bộ tốt hay kém”. Cán bộ là những người đem đường lối, chính sách của Đảng, của Chính phủ giải thích cho dân chúng hiểu rõ và thi hành. Đồng thời đem tình hình của dân chúng báo cáo lại cho Đảng, cho Chính phủ hiểu rõ để đặt chính sách cho đúng. Thực tế là mọi chủ trương, đường lối của Đảng và Chính phủ đều do cán bộ nghiên cứu đề xuất, đồng thời cũng do cán bộ tổ chức, hướng dẫn nhân dân thực hiện. “Cán bộ là cái gốc của mọi công việc”, chính là quan điểm về con người với tính chất vừa là chủ thể, vừa là mục tiêu, vừa là động lực của cách mạng.

Trong quá trình lãnh đạo cách mạng, Đảng ta luôn chăm lo đến công tác cán bộ, trong đó coi trọng việc quy hoạch cán bộ, nhằm chủ động tạo nguồn cán bộ cho nhu cầu trước mắt và lâu dài.

Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI của Đảng Cộng sản Việt Nam xác định: “Phát triển nhanh nguồn nhân lực, nhất là nguồn nhân lực chất lượng cao, tập trung vào việc đổi mới căn bản và toàn diện nền giáo dục quốc dân; gắn kết chặt chẽ phát triển nguồn nhân lực với phát triển và ứng dụng khoa học, công nghệ” là một trong 3 khâu đột phá chiến lược [16,tr 6], với nhiệm vụ cụ thể: “Phát triển và nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, nhất là nguồn nhân lực chất lượng cao là một đột phá chiến lược, là yếu tố quyết định đẩy mạnh phát triển và ứng dụng khoa học, công nghệ, cơ cấu lại nền kinh tế, chuyển đổi mô hình tăng trưởng và là lợi thế cạnh tranh quan trọng nhất, bảo đảm cho phát triển nhanh, hiệu quả và bền vững” [16, tr 13,14]. Để thực hiện đạt kết quả mục tiêu trên, giáo dục và đào tạo có vai trò đặc biệt quan trọng.

Đối với giáo dục và đào tạo, trong giai đoạn hiện nay, để đáp ứng yêu cầu phát triển của xã hội, việc đổi mới quản lý giáo dục trong nhà trường là một tất yếu khách quan và cũng là sự đòi hỏi thật sự cấp thiết của xã hội. Vì thế, đội ngũ cán bộ quản lý giáo dục đóng vai trò đặc biệt quan trọng.